

§ 140

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 4.6.2018 (97 §) (Töyrynummi)

HEL 2018-003779 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 4.6.2018 (97 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Muutoksenhaun kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikkö on 4.6.2018 päätöksellään 97 § hylännyt Töyrynummella 12.3.2018 tai 13.3.2018 tapahtuneeseen ajoneuvovaurioon liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen.

Esitetyt vaatimukset

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan vaatimuksensa vahingonkorvauksesta Uudisraivaajanpolun ja Uudisraivaajantien risteysalueella tapahtuneeseen ajoneuvovaurioon liittyen. Hakijan mukaan vahinko on aiheutunut kaupungin kunnossapitotoimien laiminlyönnistä. Vahingonkorvausvaatimuksen mukaan vahingon tapahtumapäivä on 12.3.2018 tai 13.3.2018 kello 8.30-14.00. Vauriot auton helmamuovissa ja moottorin alasuojuksessa on todettu 19.3.2018 ajoneuvon määräaikaishuollon yhteydessä. Oikaisuvaatimuksessa vahingon tapahtuma-aika on tarkentunut 13.3.2018 kello 8.30-14.00 väliseksi ajaksi. Hakija on vaatinut kaupunkia korvaamaan omavastuuosuudesta 500 euroa.

Hakija on kertonut ajaneensa 13.3.2018 kello 8.30-14.00 välillä Uudisraivaajantien alkuosuutta Uudisraivaajanpolun suuntaan matalapohjaisella autolla. Risteyksen kohdalla on ollut noin 20 cm tasoero, mikä on syntynyt sen johdosta, että vain Uudisraivaajantieltä on poistettu polannetta 6.3.2018. Lumen määrä on lisääntynyt kunnossapitotoimen jälkeen, joten Uudisraivaajantielle on muodostunut lisää sohjoa. Niin Uudisraivaajantie kuin Uudisraivaajanpolku ovat olleet sohjoisia ja huonokuntoisia vahingon tapahtumahetkellä: sohjon määrä ja laatu huomioon ottaen on ajoneuvolla eteneminen kadulla ollut kyntämistä ja heittäilyä, jolloin vaarana on ollut ajoneuvon hallinnan menettäminen. Hakija on noudattanut tieliikennelain edellyttämää huolellisuutta, ja ajonopeus on ollut jopa sallittua hitaampi (20 km/h) katujen huonosta kun-

nosta ja kyydissä olevasta lapsesta johtuen. Kaupunki on laiminlyönyt katujen kunnossapidon, ja kadut olisi tullut aurata 13.3.2018 kello 14.00 mennessä. Lisäksi asiassa puuttuu selvitys Uudisraivaajanpolulla mahdollisesti tehdyistä kunnossapitotoimista.

Hakija on todennut, että oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä on viitattu vahinkojen vähäiseen määrään toteamalla, ettei vahinkopaikalta ole tullut muita vahinkoilmoituksia. Vahinkojen vähäiselle määrälle ei hakijan mukaan voida antaa merkitystä arvioitaessa hakijan vahingonkorvausvaatimusta. Hakija on myös huomauttanut, että katujen huonosta kunnosta on useasti keskusteltu naapureiden kanssa ja niiden hoito on koettu laiminlyödyksi jo pitkään.

Saadut selvitykset

Hakija on kertonut ajaneensa 13.3.2018 Uudisraivaajantien ja Uudisraivaajanpolun risteykseen, missä kunnossapidon tasoero on ollut niin suuri, että hakijan matalapohjainen auto on vaurioitunut. Noin 20 cm tasoero on syntynyt sen vuoksi, että vain Uudisraivaajantieltä on poistettu polannetta 6.3.2018. Polanteen poiston jälkeen on niin Uudisraivaajantielle kuin Uudisraivaajanpolulle satanut lisää lunta, jolloin myös Uudisraivaajantielle on muodostunut uudestaan sohjoa.

Kunnossapitopiiriltä saadun selvityksen mukaan on kunnossapito poistanut polanteita Uudisraivaajantieltä 6.3.2018, minkä jälkeen on ollut pakkaskelejä 13.3.2018 saakka, jolloin tapahtui lämpeneminen, joten kelissä ei ole tapahtunut muutoksia mitkä, vaikuttaisivat kadun kuntoon. Kunnossapito on seuraavan kerran poistanut polannetta Uudisraivaajantiellä 13.3.2018 kello 22.15-22.30 välisenä aikana. Polanne on sohjoutunut 13.3.2018 kello 02.00-06.00 välisenä aikana. Tämän jälkeen ei kelissä ole tapahtunut muutoksia ennen vaurion tapahtumista.

Oikaisuvaatimuksen johdosta on kunnossapitopiiriltä pyydetty aiemmin puuttunut erillinen selvitys Uudisraivaajanpolun kunnossapitotoimista. Kunnossapitopiirin antaman uuden selvityksen mukaan on Uudisraivaajantie luokiteltu III-ajoradaksi ja Uudisraivaajanpolku III-kevyen liikenteen väyläksi. Tästä erilaisesta luokituksesta johtuen voi kunnossapidon tasoeroa kadun pinnassa syntyä, etenkin polanteenpoiston jälkeen. Polannetta sallitaan III-luokan ajoradoilla 10 cm vahvuus ja aurasuunnin on 7 cm lunta. III-ajoradoille muodostuu usein paksukin kerros polannetta, kun pieniä lumimääriä ei heti aurata. Kun katu aurataan toimenpideaikojen puitteissa kolmantena vuorokautena, ei polanne enää tahdo irrota. III-luokan kevyen liikenteen väylä aurataan useammin kuin III-ajorata, aurasuunnin ollessa 5 cm lunta. Koska aurasuunnin on nopeampaa (toimenpideaika on 8 tuntia) ja rasitus on vähäistä, ei polanteen poistolle III-luokan kevyen liikenteen väylältä ole

samalla tavalla tarvetta, kuin III-ajoradalta. Uudisraivaajanpolulta ei ole paikannintiedon mukaan poistettu polannetta 6.3.2018, mihin ei liene ollut tarvetta. Edellinen toimenpide on paikantimen mukaan ollut hiekoitus 15.2.2018, mikä on suoritettu niin Uudisraivaajantiellä kuin Uudisraivaajanpolullakin.

Kunnossapitopiiriltä on oikaisuvaatimuksen johdosta pyydetty myös erillistä lausuntoa sallituista kunnossapidon tasoeroista. Kunnossapitopiiri on kertonut, että tasoero on paikkakohtaista. Koskaan ei ole tarkoitus jättää suurta kynnystä. Kynnys saanee olla saman korkuinen kuin sallittu urasyvyys kyseisen luokan kaduilla. Joissain kohdissa voi toki olla vaikka reunakivi tai vaikka matalammalla oleva kaivo, jonka vuoksi tasoero voi olla korkeampikin. Katuluokkien hoitorajat eivät yleensä näy kovin selkeästi, koska 1- ja 2-luokan kaduilta usein kulkeutuu siihen riisteyalueelle suolaa, joka tasoittaa mahdollisen korkeuseron tasaisesti. Tonttiliittymään jäävää tasoeroa ei tarvitse poistaa.

Ilmatieteen laitoksen säähavaintolatauksen mukaan on lämpötila pysytellyt Helsinki-Vantaan mittausasemalla tehdyissä mittauksissa miinuksen puolella 1.3.2018 alkaen 10.3.2018 saakka, minkä jälkeen lämpötila on mennyt heikon plussan puolelle. Vahinkoa edeltäneenä päivänä 12.3.2018 on lämpötila ollut + 0,6 ja -3,6 °C välillä ja vahinkopäivänä 13.3.2018 + 0,4 ja + 2,5 °C välillä. Sademäärä on enimmäkseen ollut vähäistä 1.3-11.3.2018 välillä. Sateen määrä on lisääntynyt vahinkoa edeltäneenä päivänä, jolloin sademääräksi on mitattu 5.2 mm. Vahinkopäivän sadekertymä on ollut 4,7 mm. Lumensyvyys on pysytellyt 26 cm:ssä 1.3-8.3.2018 välisen ajan, minkä jälkeen lumensyvyys on nousut siten, että se on 9.3.2018 ollut 29 cm ja sitä seuraavat kaksi päivää (10-11.3.2018) 30 cm. Lumen määrä on lähtenyt laskuun vahinkoa edeltävänä päivänä, jolloin lumensyvyydeksi on mitattu 27 cm. Vahinkopäivänä 13.3.2018 on lumensyvyydeksi mitattu 26 cm.

Perustelut

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta velvoittaa kaupungin pitämään kadun liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa.

Kadun kunnossapito käsittää myös ne toimenpiteet, jotka ovat talvella tarpeellisia kadun pysyttämiseksi edellä todetun mukaisessa kunnossa, kuten lumen ja jään poistamisen, kadun pinnan pitämisen tasaisena ja liukkauden torjumisen sekä liukkauden torjumiseen käytetyn kiviaineksen poistamisen.

Kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella ovat laissa asetetut

velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä talvihoidon piiriin kuuluvat alueet on jaettu kunnossapitoluokkiin liikenteellisen merkityksen mukaan. Uudisraivaajantie on ajorata ja se kuuluu hoitoluokkaan III. III-luokan ajoradoilta poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. III-luokan ajoradan aurauksen lähtökynnys on 7 cm lunta. Liukkaus torjutaan III-luokan ajoradoilta

I- ja II-luokan katujen jälkeen. Toimenpideaika on arkisin kolme vuorokautta. Viikonloppuisin kunnossapitotöitä ei tarvitse aloittaa. Toimenpideaika alkaa siitä, kun säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntevan lisääntymisen. III-luokan ajoradan polanteen poistokynnyksen ja pinnan tasauksen lähtökynnys on 10 cm paksu polanne, 4 cm urasyvyys tai epätasaisuus. Toimenpideaika on 6 vuorokautta siitä, kun polanteen urasyvyys tai muu epätasaisuus ylittää väylän hoitoluokan mukaisen lähtökynnyksen.

Uudisraivaajanpolku on vähäliikenteinen kevyen liikenteen väylä ja se kuuluu hoitoluokkaan III. III-luokan väyliä poistetaan liikennettä haittaava lumi, sohjo ja jää niin, että riittävä kulkukelpoisuus säilyy. Liukkaus torjutaan III-luokan väyliä I- ja II-luokan väylien jälkeen. III-luokan kevyen liikenteen väylän aurauksen lähtökynnys on 5 cm lunta. Aurauksen toimenpideaika on 8 tuntia kuitenkin niin, että yöllinen lumisade aurataan klo 12 mennessä. Liukkaudentorjunnan toimenpideaika on 5 tuntia kuitenkin niin, että kello 16-07 syntynyt liukkaus torjutaan kello 12 mennessä. Toimenpideaika alkaa siitä, kun säätilassa tapahtunut muutos aiheuttaa liukkauden tuntevan lisääntymisen.

III-luokan kevyen liikenteen väylän polanteen poistokynnyksen ja pinnan tasauksen lähtökynnys on 6 cm paksu polanne, 2,5 cm urasyvyys tai epätasaisuus. Toimenpideaika on 6 vuorokautta siitä, kun polanteen urasyvyys tai muu epätasaisuus ylittää väylän hoitoluokan mukaisen lähtökynnyksen.

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa päätöksessä on virheellisesti katsottu, että niin Uudisraivaajantie kuin Uudisraivaajanpolku ovat vähäliikenteisiä kevyen liikenteen väyliä. Asiassa tulee huomioida, että katujen erilaisesta luokituksesta johtuen ei katujen kunnossapidon tason tarvitse olla tasalaatuista, ja kynnyksen voidaan katsoa olevan sallittu, kun se on saman korkuinen kuin vahinkopaikalla sallittu urasyvyys, mikä on noin 2,5-4 cm. Hakijan kertoman mukaan tasoero on ollut noin 20 cm vahinkopäivänä, jolloin kadut ovat olleet hyvin sohjoiset. Tasoeroa on mahdoton todentaa näin jälkikäteen. Kunnossapidosta mahdollisesti johtuvat tasoerot ovat kuitenkin yleisen tietämyksen mu-

kaan vaikeammin havaittavissa sohjoisella kelillä kuin silloin, jos lumi on polkeutunut kovaksi ja tiiviiksi.

Kadun kunnossapitovelvollinen voi vapautua vahingonkorvausvastuustaan, jos hän voi osoittaa, että liukkaudentorjunta on hoidettu asianmukaisesti.

Asiassa saatujen lumensyvyyttä koskevien säähavaintotietojen perusteella on katsottava, ettei Uudisraivaajantietä tai Uudisraivaajanpolkua koskeva aurauskynnys ole ylittynyt vahingon tapahtumahetkellä edellisen kunnossapitotoimen jälkeen, mikä on Uudisraivaajanpolulla ollut 15.2.2018 tehty hiekoitus sekä Uudisraivaajantiellä 6.3.2018 suoritettu polanteen poisto 15.2.2018 kunnossapitotoimen jälkeen. Vahinkoai-kaan vallinneet sääolot ja suoritettujen kunnossapidon toimenpiteet huomioiden on kaupunki toiminut huolellisesti ja määriteltyjen toimenpideaikojen puitteissa. Hakijan esittämälle toimenpideaajalle, mikä olisi päätynyt 13.3.2018 kello 14.00 mennessä, ei ole perusteita.

Kunnossapitopiiriltä saadun tiedon mukaan ei Uudisraivaajanpolulle kerry polannetta yhtä herkästi kuin Uudisraivaajantielle nopeammasta toimenpideaikataulusta ja kadun vähäisemmästä rasituksesta johtuen. Risteysalueella kulkenut ajoneuvoliikenne on myös saattanut tasoittaa mahdollisia kunnossapidosta seuranneita tasoeroja ja siirtää kaduilta suolaa risteysalueelle. Huomioon ottaen asiassa saadut selvitykset sekä säähavaintotiedot voidaan katsoa, että Uudisraivaajanpolun kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti eikä polanteen poistolle 6.3.2018 ole ollut tarvetta. Koska kadun pinta on kunnossapitopiiriltä sekä hakijalta saatujen tietojen perusteella ollut sohjoinen vahingon tapahtumahetkellä, ei polanteen poistolle vahinkopäivänä ole näillä tiedoilla ollut tarvetta.

Hakijalta ja kunnossapitopiiriltä saatujen tietojen perusteella näyttäisi siltä, että vahinkopaikalla on vahingon tapahtumahetkellä ollut sulaneesta lumipolanteesta johtuvaa sohjoa. Äkilliset kelin vaihtelut saattavat aiheuttaa talvella ongelmia, eikä katuja ole talvella mahdollista pitää sellaisessa kunnossa, että niillä ei koskaan olisi sohjoa. Yleisesti tiedossa on, ettei muuntunut kostea lumi, joka ei tartu kadunpintaan kiinni (sohjo), aiheuta ajoneuvovaurioita, kuten jäänyt sohjoontunut lumi. Asiassa ei voida pitää poissuljettuna, että hakijan ajoneuvoa kohdannut vaurio on syntynyt hakijan kuvauksesta poikkeavalla tavalla. Hakijan ajoneuvon vauriot on todettu 19.3.2018, joten on myös mahdollista, että vauriot ovat syntyneet ennen 13.3.2018 tai sen jälkeen. Vahingonkorvausvaatimuksen mukaan vahingon tarkka tapahtuma-aika ei ole myöskään selvillä.

12.03.2019

Sillä, onko samalta vahinkopaikalta tullut muita vahinkoilmoituksia, on merkitystä arvioitaessa kaupungin tietoisuutta mahdollisesta äkillisesti ilmenneestä kunnossapitotarpeesta kadulla. Hakijan kertomat naapureiden kanssa käydyt keskustelut katujen huonosta kunnosta eivät ole päätyneet kaupungin tietoisuuteen, joten niillä ei ole merkitystä asian ratkaisemisen kannalta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitäjän on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn.

Tässä tapauksessa saatujen selvitysten nojalla ei ole syytä katsoa, että Helsingin kaupunki olisi laiminlyönyt kunnossapitovelvollisuutensa. Koska Uudisraivaajantie ja Uudisraivaajanpolku eivät ole saman ylläpitöluokan mukaisia katuja, ei niiltä näin ollen vaadita saman laatuista talvihoidon tasoa. Asiassa saatujen selvitysten perusteella on kunkin kadun kunnossapidon taso on ollut kunnossapitoluokituksen mukainen vahingon tapahtuma-aikaan. Näin ollen on katsottava, että Helsingin kaupunki ei ole vastuussa aiheutuneesta vahingosta eikä siten ole asiassa korvausvelvollinen. Kaupunkiympäristön toimialan hallinto- ja lakipalveluiden lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei tässä tapauksessa ole syytä muuttaa.

Sovellettu lainsäädäntö

Vahingonkorvauslaki (31.5.1974/412) 2 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1–4 §

Lopputulos

Helsingin kaupunki ei ole vastuussa aiheutuneesta vahingosta vahingonkorvauslain nojalla.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön vs. toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi kirjeitse 4.6.2018. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 7.6.2018 eli säädetyssä määräajassa.

Oikaisuvaatimus ja muut asiakirjat ovat olleet nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Esittelijä

kaupunkiympäristön vs. toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Liisa Mäkelä, lakimies, puhelin: 310 22093
kymp.korvausasiat(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen joh-

12.03.2019

Asia/19

dosta annettu päätös
Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön
päällikkö 04.06.2018 § 97